

Tämä juttu on kirjoitettu kesälomalla. Selieneekin sitten riittävän peitellysti verhottu anteeksipyyntö kaikista epäoleellisuuksista ja kummallisuuksista, joita juttu saattaa sisältää. Tilanne sinänsähän ei ole sen kummempi loman ulkopuolellakaan, silloin syy vain on joku muu. Joka tapauksessa, kesälomahan on monelle meistä yksi suurimmista henkilökohtaisista projekteista kalenterivuoden aikana. Mutta piipahdetaanpa välillä määrämutoisen informaation puolelle. Koska siis tätä kirjoittaessani on kesäloma, olen harrastanut hieman mummogoogletusta (vai pitäisikö sanoa pappagoogletusta...mitenkään sukupuolista syrjintää mieltimättä, onomatopoeettisesti olen enemmän mieltynyt mummogoogletus-sanaan), eli selailin ei-sähköisiä, kirjahyllystä löytyviä informaationjakeluvälineitä. Löysin Heikki Stenlundin kirjoittaman "Projektin ohjaus" -nimisen teoksen vuodelta 1986. Siinä tiivistetään projektin määritelmä seuraavasti: Projekti on mikä tahansa kokonaisuutena ohjattu, kertaluonteinen ja selvärakenteinen työsuoritus.

Jos määritelmän sanoja tulkitaan vapaasti, voidaan projektiksi kutsua lähes mitä tahansa toimintaa. Ja niin myös tehdään, joskus jopa kylästymiseen asti, projektista on tullut trendisana. Teknisesti ottaen rajoittavin kriteeri on ehkäpä tuo kertaluonteisuus. Esimerkiksi joka juhannuksena toistuva savusauna-ohjelmanumero ei voine olla projekti, vaikka sillä on selvä tavoite, osallistujat, aikataulu sekä budjetti (kulutetut polttopuut ja lämmitysolut, saunomisen aikana kulutettu vesi ja olut, saunomisen jälkeen kulutettu makara, snapsit ja olut, seuraavan päivän aikana kulutettu burana ja vissy). Toisaalta taas kun ajattelee firman minkä tahansa järjestelmän tietyin väliajoin uudistavaa projektia, niin onko nekään nyt sitten niin kertaluonteisia? Jos asiakasjärjestelmä uusitaan, kyllähän siitä projekti tehdään. Ja jos se uusitaan, niin sehän tarkoittaa, että on jo joskus aikaisemmin tehty, ainakin kerran (oletettavasti useammin). Niin ja muuten, mistä sitä voi koskaan tietää, että jokin projekti on kertaluonteinen? Jos vaikka tehdään joku tyystin uusi järjestelmä, jota ei ole aikaisemmin tehty, niin mistä sitä tehtäessä voidaan olla varma, että se jää kertaluonteiseksi? Sehän tarkoittaisi, että lopputulos olisi laadultaan niin karmea, kallis ja hyödytön, että vastaavaan ei koskaan enää ryhdyttäisi. Se tuskin lienee projektin tarkoitus. Sellaisia projekteja tosin aika paljon on olemassa. "Ei koskaan

enää juhannuksena moista savusaunomista", moisia projektin päätösmietelmiä saattaa useinkin kuulla. Varsinkin jos arvioitu burana-resurssien määrä tai seuraavan päivän tehokas toipumisaika on ylittynyt ja projektilaisten osallistuminen seuraaviin välittömässä lähitulevaisuudessa oleviin projekteihin on estynyt. Projektiriskit on saatettu arvioida liian optimistisesti ja ehkä kaikkia riskejä ei ole edes osattu miettiä. Ruumiinvammat, parantumattomat ongelmat parisuhteissa, savusaunan ja lähihehtaarien muuttuminen tuhaksi ja projektilaisten häviäminen lähivesistöihin saattavat olla niitä katastrofeja, joita analysoitaessa saatettaisiin tulla siihen tulokseen, että projektin uusiminen (joka sinänsäkin on siis ristiriitainen termi, koska kertaluonteista asiaa ei siis voida uusia) päätetään jättää tekemättä. Tai oikeastaan pitäisi sanoa, että projekti päätetään jättää uusimatta. Uusimisen tekeminen on sanapari, joka varmasti saa kaikki fennolingvistit kananlihalle, joten sanotaan, että päätetään jättää uusimatta.

Kuitenkin, vaikka kuinka vakaasti päätetään olla uusimatta projektia (tuota muuten kutsutaan sanalla oxymoron, ristiriitaisen sanojen tai lauseiden yhdistämistä, esimerkiksi negatiivinen kasvu, rehellinen poliitikko, hauska pakinoitsija...), saattaa maailma muuttua siten, että projektin ROI ja riski/tuotto -suhde muuttuukin houkuttelevaksi. Useimmiten kyllä houkuttelevaisuus johtuu unohtamisesta ja muistojen kultautumisesta. "Oli se vaan hienoa viime juhannuksena istuksia höyryävänä savusaunan kuistilla virkistävä juoma kädessä ja nauttia kaikessa rauhassa kesäyön kuulaudesta ja käen kukunnasta." Itse asiassa vesisateessa kossupullo kourassa pihapuihin nokisena törmäily ja mökkinaapurin puolisoa kohtaan osoitettu leikkimielisaggressiivinen lähestyminen sekavia örveltäen toisten hoilatessa karaoke-laitteiden parissa oli jotain aivan muuta, mutta tikulla silmään sitä, joka vanhoja muistelee. Jos nyt kukaan yleensä mitään muistaakaan.

Mutta tuossakin, niin kuin kaikissa projekteissa, on tietenkin paljon kiinni projektipäälliköistä. Kunnon projektipäällikkö pitää huolen siitä, että mitään odottamatonta ei pääse tapahtumaan, kukaan ei käytä liikaa resursseja, tekee omat tehtävänsä aikataulussaan eikä sotkeudu toisten "työmaihin".

Nyt syksyllä on taas alkamassa tai jo alkanutkin eräs kulta-aika projektin aloittamisten suhteen. Niin työ- kuin yksityiselämässäkin. Kannattaa välillä muistella menneitäkin. Muistelu on hyvä tapa välttää pieniä ja vähän suurempiakin katastrofeja. Kannattaa myös harrastaa tiukkaa projektipäälliköintiä, arvioida riskit ja sitten vain antaa mennä. Onhan jokainen meistä oman elämänsä projektipäällikkö. Näin kornin lauseen jälkeen on kyllä pakko kokemuksen perusteella todeta, että elämä yllättää aina.